

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۶/۰۵/۰۷

د ص سعیدی

تا دیر نه شده، باید به حال آمد

در مباحث علوم اجتماعی نتیجه گیری ها و یافتن قانون مندی ها مانند علوم ساینسی نیستند! در علوم اجتماعی، در یافتن قانونمندی ها، درست نیست که مثلاً بگوییم: یک جمع یک مساوی دو، است! باید بدانیم که حتماً با تغییر حالات و شرایط و لو اندک، در قانونمندی و نتیجه گیری، علوم و پدیده های اجتماعی، نتیجه گیری ها، تغییر کرده میتوانند و میکنند!

در یافتن قانونمندی ها و در نتیجه گیری ها در علوم اجتماعی، باید تولیدانس و امکانات نتیجه گیری های متفاوت با شرایط متفاوت را باید، قبول کرد!

در اروپای شرقی، سالهای ۹۰-۸۰ قرن گذشته، پوسیدگی نظامها از داخل، پوسیدگی ساختارهای سیاسی و اقتصادی و متفاوت شدن خواسته و ضروریات بشری، و تلاش جهان یک قطبی برای براندازی نظام های حاکم در چندین بعد و عرصه تنظیم شد! درین راستا وسایل متفاوت و بکار گیری زور و مظاهرات و احتجاجات سازمان داده شده از خارج، دست به دست هم داد و قصر های مجلل، (اکثر مانند قلعه های ساخته شده از کارتن) قدرت و حاکمیت در اروپای شرقی از همه پاشید!

در قرن حاضر به علت نبودن انحصار قدرت یکه تاز در جهان و تفاوت استعمال دین توسط حاکمیت ایران، تلاش های زور و براه انداختن مظاهرات خیابانی تمویل شده از خارج، دیگر مانند سالهای ۹۰-۸۰ قرن گذشته، همانند اروپای شرقی کارا نبود. ماندن در همان نسخه ها سبب هزاران قربانی بی نتیجه انسان شد! حاکمیت ایران در پهلوی سایر امکانات، هزاران اجیر مسلح تربیت یافته در سوریه و عراق را، با سازماندهی خاص وارد ایران ساخت و مخالفین خویش را با تمام نیرو یک یک، حتی با استعمال کارد و چاقو عملاً تار و مار ساخت.

پسر رضا شاه (و امثال آن در افغانستان) با پیام های بلند بالای خود، با دروغ ها، اظهارات و حرکات دقیقاً احمقانه، نه توانست کاری را با کاپی کردن تجارب سالهای ۹۰-۸۹ قرن گذشته، به جای برسانند و به این ترتیب هزاران هزار انسان را عملاً به قربانگاه فرستادن. ایشان و امثال ایشان در افغانستان، عوض طرح و نظام، نسخه و راهکرد ملت سالار، به بازگشت به رهبری و قدرت از طریق استخبارات خارجی باور کردند و مانند مقاومت و آزادی به چنین وسیله باور دارند و حتی به قاتل مردم افغانستان یعنی حاکمیت پاکستان چشم امید بسته و اظهارات خابانه و ضد ملی (دیورند لاین را قبول دارین!...)، برای خوش ساختن پاکستان نیز رفتن و اظهارات کردند و به آن چشم امید بسته اند!

به یاد باید داشت، هر قدر در مورد سخت تر بچسبند و چسبیده آند، به نتیجه گیری های خشک و طروق خشک بدون قبول تغییر حالات و شرایط میروند، به همان اندازه عمداً و یا ساده لوحانه، قبل از اینکه دیگران را فریب داده باشند، خود را فریب میدهند و نتیجه، ملیارد های دالر، خون و خزانه، امکانات و فرصت های مناسب، به هدر میروند.

هیچ عقل سلیم و عمیق اندیش، قبول کرده نمی تواند که مجموعه طالبان را آمریکا بخاطر رسیدن به قدرت سیاسی، هدیه داده باشد! بلی نقش پاکستان و استخبارات پاکستان درین ذلیل ساختن سیاسی جهان و آمریکا با مکاری به خصوص جنرالان پاکستان، در عالم اسباب، تا حدی تعیین کننده بود ولی به هیچ صورت گفته نمی توانیم که طالب را جهان به میل خود در افغانستان، به قدرت سیاسی و نظامی رسانید! چنین فهم از قضیه، با وجود سرسخت بودن عده درین تاکید، واقعیت تلخ است که در ادامه پافشاری برآن، خود تیشه بر ریشه زده و رسیدن به خیر و خوبی، ملت سالار را در روشنی ارزشهای ملی و اسلامی، را خود کشنده، متضرر میسازند، رنگ و بوی قومی و زبانی دادن به این حالت، بلی حالت را کشنده تر میسازد!

د پانو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولی

عوض آسیب شناسی درست به نتیجه گیری های نادرست، دور از واقعیت نگری و در نتیجه موجب قربانی بیشتر میشوند!

با این لجاجت، قانونمندی های تاریخ زده و نه آموختن درست و بجاء، نه تنها که نمی آموزند، بلکه قربانی مردم بیگناه را تعمیق میبخشند!

یکی از تفاوتها و فرق بین انسان و سایر حیوانات همین آموزش درست و منطقی و علمی از گذشته است! بار ها تاکید کرده و ادای رسالت نموده ایم و اصلاً به تحمیل آن تاکید ندارم.

هدایت کار علما و حتی پیامبر بزرگوار اسلام نبود و نیست!

وظایف علما و پیامبران، رساندن سخن حق و منطق آن است، این بشر است که در روشنی هدایات و روشنی های موجود، انتخاب و متناسب پاداش میگیرد! و رهنمای از انوار الهی و انتخاب درست در همان چوکات است!

انتخاب با ماست!

الهی ما را هدایت نیکی کن!

آمین

داکتر صلاح الدین سعیدی

۲۰۲۶/۵/۶

۰۰۴۴۷۸۸۶۴۷۴۶۳۸